

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 152/2021-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Rastislava Kaššáka a sudcov Jany Baricovej a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Michalom Feciľakom, Jesenná 8, Prešov, proti postupu Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 5S 42/2015 a proti postupu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Sžfk 58/2017 takto

r o z h o d o l :

1. Konanie o ústavnej sťažnosti **v časti**, v ktorej sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a svojho práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Sžfk 58/2017, **z a s t a v u j e**.

2. Vo zvyšnej časti ústavnú sťažnosť **o d m i e t a**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 10. januára 2020 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a svojho práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5S 42/2015 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Sžfk 58/2017.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že krajskému súdu bola 3. novembra 2015 podaná žaloba o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného, daňového úradu. Krajský súd v predmetnej veci rozhodol rozsudkom č. k. 5S 42/2015-68 z 28. septembra 2016, a to tak, že žalobu zamietol a účastníkom konania nepriznal náhradu trov konania. Sťažovateľka proti uvedenému rozhodnutiu podala kasačnú sťažnosť zo 6. decembra 2016. V ústavnej sťažnosti namieta, že od podania kasačnej sťažnosti až do výzvy krajského súdu na predloženie plnomocenstva na jej zastupovanie v konaní o podanej kasačnej sťažnosti zo 6. septembra 2017 (ďalej aj len „výzva“) bol krajský súd pasívny. Zároveň akcentuje, že napriek okamžitej reakcii na predmetnú výzvu, keď 7. septembra 2017 bolo požadované plnomocenstvo doručené osobne do podateľne krajského súdu, trvalo ešte viac ako dva týždne, kým krajský súd 22. septembra 2017 zaslal spisový materiál v predmetnej právnej veci na konanie a rozhodnutie o kasačnej sťažnosti najvyššiemu súdu.

3. Sťažovateľka ďalej namieta aj zbytočné prietahy v postupe najvyššieho súdu, ktorý ku dňu podania ústavnej sťažnosti v predmetnej právnej veci stále nerozhodol. Sťažovateľka počas obdobia nečinnosti nezostala pasívna a najvyššiemu súdu adresovala jednak žiadosť o rozhodnutie zo dňa 21. augusta 2019 a následne 29. novembra 2019 podala podpredsedníčke najvyššieho súdu sťažnosť na prietahy v konaní.

4. Sťažovateľka žiada, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol nálezom, že boli porušené jej základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a jej právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5S 42/2015 a postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Sžfk 58/2017, a aby ústavný súd prikázal najvyššiemu súdu konať bez zbytočných prietahov. Súčasne sa sťažovateľka domáha priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 9 000 eur, pričom krajský súd jej má vyplatiť sumu 3 000 eur a najvyšší súd sumu 6 000 eur, a aby jej ústavný súd priznal náhradu trov právneho zastúpenia.

5. Sťažovateľka podaním z 18. decembra 2020 oznámila ústavnému súdu, že berie podanú ústavnú sťažnosť čiastočne späť, a to vo vzťahu k namietanému postupu najvyššieho súdu. Späťvzatie ústavnej sťažnosti v predmetnej časti odôvodnila medzičasom zistenými skutočnosťami, a to že prietahy v konaní najvyššieho súdu boli spôsobené dlhotrvajúcou personálnou poddimenzovanosťou senátu 2S, ako aj dlhodobou práceneschopnosťou predsedníčky senátu.

6. Po doručení oznámenia o čiastočnom späťvzatí podanej ústavnej sťažnosti sa sťažovateľka domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a svojho práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu a súčasne žiada, aby jej ústavný súd priznal primerané finančné zadosťučinenie v sume 3 000 eur, ako aj náhradu trov konania.

II.

Argumentácia sťažovateľky

7. V ústavnej sťažnosti sťažovateľka namieta prietahy v konaní spočívajúce v postupe krajského súdu (bod 2 tohto uznesenia) a v postupe najvyššieho súdu (bod 3 tohto uznesenia). V kontexte skutkových súvislostí opakuje, že predmetná právna vec nepredstavuje zložitý spor, čomu má nasvedčovať aj skutočnosť, že samotný rozsudok krajského súdu sa nachádza na č. 1. 68 súdneho spisu. Napriek tomu nebolo o podanej kasačnej sťažnosti sťažovateľky od 6. decembra 2016 rozhodnuté.

8. Sťažovateľka rozporuje postup krajského súdu a argumentuje, že od podania kasačnej sťažnosti až do zaslania výzvy bol nečinný. Podľa jej názoru namietaná pasivita krajského súdu trvala presne deväť kalendárnych mesiacov. Nekonaním krajského súdu sťažovateľka označuje aj dobu viac ako dvoch týždňov, počas ktorej krajský súd po predložení plnomocenstva na zastupovanie nezaslal spis na konanie a rozhodnutie najvyššiemu súdu.

9. Závažnosť porušenia svojich práv sťažovateľka odôvodňuje aj odkazom na rozhodovaciu činnosť súdnych autorít. Na podklade judikatúry zdôrazňuje, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, ku ktorému dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu (II. ÚS 26/95, I. ÚS 10/98, IV. ÚS 221/04). Podľa sťažovateľky nie je jej prípad právne a ani skutkovo zložitý, preto nesmie trvať neprimerane dlhú dobu (I. ÚS 688/2014).

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Podľa § 127 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ak sťažovateľ vezme svoju ústavnú sťažnosť späť, ústavný súd konanie o nej zastaví.

10.1 Vzhľadom na to, že sťažovateľka v posudzovanom prípade vzala svoju ústavnú sťažnosť v časti späť (bod 5 tohto uznesenia), ústavný súd v súlade s už citovaným ustanovením § 127 zákona o ústavnom súde rozhodol o zastavení konania o tejto ústavnej sťažnosti, tak ako je to uvedené v bode 1 výrokovej časti tohto uznesenia.

11. Na podklade uvedeného ústavný súd v rámci predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti posúdil namietané porušenia práv sťažovateľky len vo vzťahu k postupu krajského súdu.

12. Pri rozhodovaní o sťažnostiach pre porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov ústavný súd vychádza z toho, že jeho účelom je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu, pričom k odstráneniu stavu právnej neistoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu (III. ÚS 171/20).

13. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľky je námietka porušenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (čl. 48 ods. 2 ústavy) postupom krajského súdu v napadnutom konaní. S prihliadnutím na obsah ústavnej sťažnosti možno rezultovať, že sťažovateľka namieta nečinnosť

krajského súdu v dobe od podania kasačnej sťažnosti do výzvy krajského súdu na predloženie plnomocenstva na zastupovanie (6. december 2016 – 6. september 2017) a v dobe od predloženia plnomocenstva do zaslania spisového materiálu na konanie a rozhodnutie najvyššiemu súdu (7. september 2017 – 22. september 2017). Z uvedeného časového rámca je zrejmé, že sťažovateľka celkom namieta nečinnosť krajského súdu v trvaní 9 mesiacov a 15 dní.

14. V kontexte namietaného je potrebné uviesť, že v zmysle § 444 Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) má krajský súd „len“ postavenie súdu, na ktorý je možné kasačnú sťažnosť podať. Podľa § 450 SSP je krajský súd oprávnený sťažovateľa vyzvať na odstránenie väd, a to len v prípade kumulatívneho splnenia podmienok, a to ak sťažovateľ nie je v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom a o povinnosti zastúpenia nebol riadne poučený. S prihliadnutím na obsah poučenia k sťažnosti priloženého rozsudku krajského súdu č. k. 5S/42/2015-68 možno jednoznačne rezultovať, že krajský súd poučil sťažovateľku o možnosti podať proti rozhodnutiu súdu kasačnú sťažnosť, ako aj o povinnosti jej zastúpenia v konaní o kasačnej sťažnosti advokátom.

15. Postup krajského súdu, ktorý jej zaslal výzvu až po deviatich mesiacoch od podania kasačnej sťažnosti, nie je síce s ohľadom na kautely procesnej hospodárnosti možné považovať za postup optimálny, v okolnostiach prejednávanej veci je však dôvodné uzavrieť, že nejde o nečinnosť súdu, ktorá by mala povahu zbytočných prietahov. Osobitne to platí za situácie, keď krajský súd vo vzťahu k sťažovateľke využil postup podľa § 450 SSP, a to napriek tomu, že táto bola poučená o jej povinnosti v zmysle § 449 SSP o povinnom zastúpení advokátom. Za rovnakej situácie možno súčasne konštatovať aj nedostatok príčinnej súvislosti medzi sťažovateľkou namietaným porušením jej práv a postupom krajského súdu, ktorý mal po predložení plnej moci zaslať spisový materiál najvyššiemu súdu až po 15 dňoch.

16. Nad rámec týchto skutočností ústavný súd pre doplnenie pripomína, že to bola samotná sťažovateľka, ktorá opomenutím svojej zákonnej povinnosti vyvolala prekážku ďalšieho postupu, na ktorú krajský súd reagoval postupom, ktorý síce znesie kritiku v zmysle časových kritérií, rozhodne však takým, ktorým nad rámec jeho zákonnej povinnosti v zmysle § 450 ods. 1 SSP uprednostnil materiálnu ochranu sťažovateľkiných práv v predmetnom konaní, uchrániac ju tak od odmietnutia kasačnej sťažnosti ako neprípustnej v zmysle § 459 ods. d) SSP.

17. Vzhľadom na konkrétne okolnosti danej veci tak ústavný súd dospel pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti k záveru, že neexistuje okolnosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o porušení sťažovateľkou namietaných práv. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľky vo zvyšnej časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. apríla 2021

Rastislav Kaššák
predseda senátu